

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1709. usque ad annum 1714

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 90119266

§. 32. Epistola Noailii Cardinalis & ceterorum septem Episcoporum
opponentium ad Clementem XI. Pontificem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67615)

quomodo deinceps cum Episcopis op-^{Sæc XVIII.}ponentibus agendum foret, respondit, A. C. 1714.
 eos a Sessibus esse excludendos,
 nec Noaillium ultra Præsidis partes
 agere posse, antequam vero discede-
 rent, cogendos esse, ut suæ oppositio-
 nis rationes scriptotenus traderent, ne
 de sua repugnantia rationem reddere
 fors compulsi, factum negare valeant:
 cum vero ipsemet Noaillius declararet,
 se deinceps duntaxat tanquam *testem*
 decisionibus Parisini Conventus inter-
 futurum, hac in re nil ultra agitatum
 est. Denique hujus confessus acta die
 quinta Februarii ab omnibus (excepto
 Noaillio eique adhærentibus) snere
 signata; unde celebri huic confessui
 finis impositus est.

§, XXXII.

*Epistola Noaillii Cardinalis, & ce-
 terorum septem Episcoporum ad
 Clementem XI. Papam.*

Priusquam quadraginta illi Præsules *Dorsan*
 Parisini confessus acta suo chiro-*Journal.*
 grapho firmarent, Episcopi opponen-*pag. 100.*
 tes in Cardinalis Noaillii Archiepiscopi *Acta publ.*
 Palatio rursus convenere, decernentes, *Const. 126.*
 se oppositionis suæ rationes datis literis *Lafiteau l. c.*
 summo Pontifici manifestaturos: re
 comperta Rex Noaillio significari jussit,
 Qq 5 nolle

Sæc. XVIII. nolle se, ut ejusmodi epistola, donec
A. C. 1714. Parisini Conventus acta ab Episcopis
 fuissent signata, Romam transmittere-
 tur, nec ut omnes novem Episcopi uni
 eidemque epistolæ sese subscriberent,
 sed quisvis sigillatim epistolam quam-
 dam scriberet, illiusque typum Regi
 exhiberet: Quoniam vero hi Episcopi
 jam die quinto Februarii literis ad Pon-
 tificem dandis sua apposuissent nomina,
 simulque Noaillo plenam sese oppo-
 nendi, reclamandi vel etiam eorum
 nomine appellandi scriptam facultatem
 reliquissent, eorumque nonnulli jam-
 jam ad suas reversi essent Diœceses,
 hinc Noaillius mox eadem die sequen-
 tes literas ad Pontificem dedit.

Beatissime Pater!

„Cum primum Constitutio, quam
 „mense Septembri proxime elapso ve-
 „stra Sanctitas edidit, Regis nostri Chri-
 „stianissimi jussu perlata est ad Cardi-
 „nales, Archiepiscopos, & Episcopos,
 „qui in hac Regia urbe degebant, illud
 „inprimis habuimus in animo, ut Apo-
 „stolicæ Sedi debitam observantiam
 „exhiberemus, & vestigiis Majorum
 „nostrorum insistentes primæ Sedis Ma-
 „jestatem impensius etiam, quam cæ-
 „teræ Nationes, coleremus.„

„Quod

„Quod ut rectius pleniusque per-
 „ficeremus, errores merita notandos
 „censura detegere, antiqua dogmata
 „firmare, acriores & plerumque peri-
 „culosas Theologorum concertationes
 „frænare, & intra certos limites justos-
 „que eos coercere (salva tamen opi-
 „nionum, quæ in scholis vigent, li-
 „bertate) juxta Tridentinæ Synodi
 „summorum Pontificum prudens confi-
 „lium; Ecclesias denique, quibus di-
 „vina dispensatione præpositi sumus,
 „pacem ac concordiam minime fuca-
 „tam ideoque stabilem & perpetuo du-
 „raturam procurare, omni labore, stu-
 „dio, diligentia enixi sumus.,

Sæc. XVIII.
 A. C. 1714.

„Is fuit proculdubio, Beatissime
 „Pater, eritque semper, Vestræ San-
 „ctitatis animus; hæc Sententia; idem
 „omnium nostrum propositum, eadem
 „voluntas. Ast ubi, quibus ad præ-
 „stitutum finem perveniremus, quæ-
 „renda media fuerunt, tunc in varias
 „sententias abitum est. Porro dum
 „fidei nihil, sanctæ Sedis dignitati &
 „authoritati nihil derogetur, quidni li-
 „ceat, ut loquitur. Apostolus, unicui-
 „que in suo sensu abundare; Principio
 „quidem certum apud omnes fuit,
 „Beatissime Pater, vestram constitu-
 „tionem nonnullis explicationibus elu-
 „cidandam, quo fideles nostræ curæ
 „con-

Sæc. XVIII. „concrediti illam & intelligerent faci-
 A. C. 1714. „lius, & reverentius fusciperent, has

„multo labore totoque trium mensium
 „spatio elucubratas amplexi sunt Epi-
 „scopi quadraginta, deinde Constitu-
 „tioni subscribere, illamque una cum
 „adjunctis interpretationibus promul-
 „gare decreverunt. Nobis vero nec
 „interpretatio, nec ipsorum consilium
 „probanda visa sunt. Cum jam, tum
 „ab initio totius Negotii, duxerimus
 „omnino supersedendum, rati scilicet
 „Sanctitatem Vestram prius consulen-
 „dam, quam commisso Nobis gregi
 „ipsum censuram exponeremus.

„Hanc nunc viam amplectimur,
 „numero quidem inferiores, at sincero
 „in profligandis omnibus iis, quos in
 „Jansenio Petri cathedra damnavit,
 „erroribus, Zelo & prompta animi a-
 „lacritate, in proscribendo, quem Ve-
 „stra Sanctitas proscripsit libro non im-
 „pares; ac tuendæ veritatis, unitatis
 „fovendæ, Apostolicæ Sedis colendæ
 „studio, verbo absit injuria, superiores.
 „Nefas sane foret, si celeremus San-
 „ctitatem Vestram, quantum pertur-
 „bationis cum in hac urbe Regia, tum
 „in toto Regno sit exortum, ex quo
 „data constitutio omnium manibus ter-
 „cæpit. Nimirum aliquot abhinc ætu-
 „nis recrudescente contentionum æstu

„pronius in offensionem animos plero- Sæc. XVIII.
 „rumque vidimus adduci. Instantem A. C. 1714.
 „ac quotidianam, Beatissime Pater,
 „quam cunctarum Ecclesiarum geris
 „solicitudinem præteriisse putamus,
 „quam contumeliose, quam procaci-
 „ter, accepta occasione in sanctam Se-
 „dem adeoque in totam Ecclesiam Ca-
 „tholicam insurgant hæretici; Neophy-
 „torum nutantem ac dubiam fidem,
 „turbatos animos plurimorum, qui
 „magno propectu Christiani sunt, an-
 „xias sollicitæ conscientiæ curas, om-
 „nium denique, ut Regni, ita Ecclesiæ
 „ordinum parum morigeram & offen-
 „sioni proximam voluntatem.„

„Quamobrem procelloso fluctuan-
 „tium Ecclesiarum Nostrarum statu gra-
 „viter commoti, metuentesque, ne
 „præsentia mala majorum sint turba-
 „rum præludia, necnon & semina,
 „ad amantissimum Patrem confugi-
 „mus, ut mæstis rebus opem ferat,
 „horum omnium, quæ nobis difficulta-
 „tem pariunt, indiculum texere, ac-
 „ceptam decessorum traditione Doctri-
 „nam, totumque disciplinæ Ecclesia-
 „sticæ Nostræ ordinem expromere sta-
 „tuimus, speramusque fore, ut pro-
 „pediem laborem hunc nostrum ad
 „Sanctitatem Vestram transmittamus.„

„Et

Sæc. XVIII. „Et sane veriore[m], Beatissime Pa-
 A. C. 1714. „ter, quem de tua mente interroge-
 „mus, interpretem occurret nemo,
 „Quid, quod præcipuum istud est pri-
 „mæ Sedis Decus, ut ad ipsam tanquam
 „unitatis & veritatis centrum cetera
 „convenient, hoc, juxta paternæ con-
 „suetudinis normam, Tridentina Sy-
 „nodus, hoc summi Pontifices observa-
 „dum docuerunt. Hac membrorum
 „cum capite consensione veritas firmius
 „stabilitur, pacis & unanimitatis concor-
 „diæ vinculum fortius stringitur, ac
 „solidius roboratur: *multum denique,*
 „inquit sanctus Leo, *sacerdotalis officii*
meritum splendescit, cum ita summorum ser-
vatur auctoritas, ut in nullo inferiorum
videatur imminuta libertas. Iis instituti-
 „disciplinis Episcopi Gallicani octoginta
 „quinque Innocentium decimum data
 „Epistola rogaverunt, ut singulas e-
 „quinque Jansenii Propositionibus sin-
 „gulari censuræ nota inureret, eoque
 „Pontificum, Gregorii decimi tertii &
 „Urbani octavi Bullæ propter indeter-
 „minatam Censuram errori semper sub-
 „terfugium relinquerent. Eorum votis
 „annuit benigne summus Pontifex, no-
 „stris quoque B. P. annuito, & soluti-
 „dubiis ea redeat responsio, quæ
 „pertissima Nobis, quibus imminenti-
 „bus malis mederi, infirmos in fide
 „sulci-

„fufcipere, ac folari poffimus, remedia
 „fuppeditet. Ne vero Sanctitatis Ve-
 „ftræ conftitutio tot interpretes patia-
 „tur, quot Epifcopos, imo quot Theo-
 „logos, opportuna cautione provideas,
 „rogamus atque obteftamur. Quæ ex
 „hac tam varia, quam multiplici in-
 „terpretatione fecutura toti Ecclefie
 „incommoda, facile profpicias, fi pa-
 „terna charitate bonus nos audias Deo
 „favente, ea non multo labore avertere
 „poteris. „

Sæc. XVIII.
 A. C. 1714.

„Habes B. P. omnem confiliorum
 „noftorum rationem, habes & intimos
 „animi noftri fensus: itaque illud unum
 „profitemur, summam fcilicet erga
 „fanctam Sedem, & Veftram Beatitu-
 „dinem obfervantiam, summum ftu-
 „dium, &c.

Huic epiftolæ contra manifeftrum Re-
 gis interdictum, fubfcripti legebantur
 præter Noaillium una omnes feptem ce-
 teri Epifcopi; Laudenfis enim nomen
 fuum non appofuerat, qui poftea una-
 cum Antifiodoreni Conventus iudicio
 acquievit. Die autem octava Februarii
 Rex Noaillio accessum ad Aulam inhi-
 buit, ceterisque Epifcopis injunxit, ut
 intra triduum Parisiis excederent, at-
 que ad fuas Diecefes reverterentur;
 nihilominus Noaillius, Turonenfis Ar-
 chiepifcopus, Virodunenfis, Laudenfis,
 Cata-

Sæc. XVIII Catalaunensis, Sanitiensis, Bologniensis, Macloviensis, & Bajonensis Episcopi literas, quibus dies vigesima quarta Februarii adscripta erat, ad Regem dederunt, in quibus suæ oppositionis rationes exposituri declararunt, quod a Confessus judicio discreparint, ac propositiones proscriptas explicari petierint, I. eo quod Commissarii omnes, earum condemnationem esse obscuram earumque explicationem esse necessariam, affirmarint, imo integro trimestri in iis explicandis laborarint, proin quod explicatione indiget, pure & simpliciter acceptari nequeat. II. Quia cum omnes Franciæ Episcopi hanc Constitutionem tanquam Judices fidei acceptent, facile, Curia Romana implici hac acceptatione sibi persuadere posset, quod duntaxat suarum decisionum executores forent. III. Quia hæc Constitutio juribus Regni, & Regiæ Personæ securitati quodammodo præjudicat. Nos, prosequabantur Episcopi, a ceteris circa fidei veritatem non dissentimus, omnes quinque Jansenii propositiones, ceterosque errores a Clemente XI. in sua Constitutione damnatos damnamus, proscribimus omnes Reflexionum librum, & cuncta, quæ Jansenii hæresin innovare possent, quæritur

ritur duntaxat, an Episcopis, uti sen-
tiunt, loqui liceat?

Sæc. XVIII.

A. C. 1714.

In alia adhuc epistola iidem Episcopi in suæ repugnantiae excusationem apud Regem obtendebant, se decisioni in Confessu propositæ non acquievissent, eo quod illam veritati, Episcopatus iuribus, & Regni legibus, minus consonam esse, nilque aliud quam falsam & perniciosam pacem Ecclesiæ per eam reddi arbitrarentur: Id probare nitebantur, I. quia quivis, cum Constitutio propositiones indeterminate proscribat, eam pro suo arbitrio interpretandi libertatem sibi arrogat. II. Quia Theologi hac censura abutentes, suas opiniones tanquam fidei dogmata venditant, & sententias ab Ecclesia adoptatas impugnant: alii vulgatis libellis plures propositiones sacris literis & S. Patribus consonas esse affirmant. III. Quia Neo-conversi, veteresque Catholici gravibus dubiis anxiantur circa propositiones de sacris literis, de administratione Sacramenti Pœnitentiæ, & excommunicatione: hæretici autem Catholicos ob hanc Constitutionem variis argumentis divexant. Ob has rationes, inquiebant Episcopi, omnes ferme Præsules Parisiis congregati petierunt, ut veritates, quas credere, & errores, quos rejicere oportet, ante

Hist. Eccles. Tom. LXVIII.

Rr Con

Sæc. XVIII Constitutionis promulgationem explicarentur: cum autem tot propositiones ob angustias temporis sigillatim examinare haud potuerint, hinc Pontificis menti magis consonum esse arbitrati sint, ejusmodi explicationes potius a Papa petere, quam diutius inter se altercari. Videtur etiam, addebant illi, quod Conventus acceptatio minus sincera fuerit, cum Præsules Bullam acceptantes una ex parte hanc Constitutionem nonnisi juxta explicationes in Pastoralis instructione contentas receperint, ex altera vero summo Pontifici insinuarint, quod eam *pure & simpliciter* acceptarint (*). Ex his rationibus

(*) Opponentes talia unice eo fine excogitarunt, ut insinuarint, Pontificis Constitutionem esse obscuram, ac propterea acceptantes sua instructione ambiguitates tollere, verum sensum determinare, suamque acceptationem ad eorum explicationes restringere voluerint, proin merito opposcentes, Bullam nisi prius explicetur, & sensus a Papa determinentur, acceptandam non esse recte sentiant. Ast vanum hunc esse obtentum, demonstrarunt Acceptantes; constat enim, quod jamjam Constitutionem acceptarint, prius-

nibus declarabant Regi, quod Reflexionum librum proscribendo sese supremo Ecclesiae Capiti unirent, ab eoduntaxat peterent, ut sicut olim Innocentius X. ad 85. Episcoporum preces circa quinque Propositiones, ita is circa nuperam Constitutionem explicatius suam mentem declararet.

Sæc. XVIII.
A. C. 1712.

§. XXXIII.

prinsquam de Instructione cogitarent, & potius consentire maluerint, ut opposites sese separent, quam quod suam acceptationem ad Instructionem restringi permetterent, ac propterea omne præambulum, seu præfationem acceptationi præmitti nullatenus consenserint, quinimo etiam illi numero paucissimi Præsules, qui restrictivam vel conditionalem acceptationem fieri petebant, palam declararunt, quod propterea non prætenderent, Bullam restringere, cum nec ea egeat restrictione aut explicatione, nec ipsis restringendi jus competat, sed etiam acceptent in omni sensu, cujus capax sit, & duntaxat *relativam* acceptationem simpliciter facere velint, excludant autem omnem acceptationem restrictivam, conditionatam aut exclusivam: omni ergo robore destituitur plausiblem opponentium prætextus, quo suum

Re 2 recur